

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERÓN, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.

Fora. 14 » trimestre.

Un número sol. 5 céntims.

Anuncis á preus convencionals.

Servey de trens pera passatjers desde 'l dia 20 de Janer

ASCENDENTS		Hora ciutat	DESCENDENTS		Hora ciutat
Pera Manresa, Mixto		7 h. 15. Matí	De Tarrassa, Tranvia		6 h. 29. Matí
» Manresa, Mixto		9 » 06. »	» Manresa, Mixto		8 » 19. »
» Zaragoza, Correo 260		11 » »	» Manresa, Exprés 251		10 » 01. »
» Tarrassa, Tranvia		12 » 24. Tde.	» Lleyda, Mixto		12 » 27. Tde.
» Lleyda, Mixto		3 » 23. »	» Tarrassa, Tranvia		1 » 38. »
» Manresa, Exprés 250		5 » 30 »	» Manresa, Mixto		3 » 19. »
» Manresa, Mixto		8 » 05. Nit	» Zaragoza, Correo 261		5 » 33. »
			» Manresa, Mixto		8 » 48. »

Sortidas de Barcelona pera Sabadell. (Hora ciutat). Dematí: 6'08, 7'58, 10'08, 11'25. Tarde: 2'07, 4'35, 7'03.

Pera tots los trens serveixen los bitllets senzills de preu reduhit, escepte 'ls següents: Expressos 251 y 250 y correu 261. Pera 'l correu 260 serveixen los bitllets senzills sols pera Lleyda; pera las estacions intermitjas sols s'expendeixen bitllets de preu ordinari. En tots los trens s'admeten passatjers de las 3 classes.

Tots los trens s' deturan en l' Apeadero de la Rambla, escepte 'ls correus.

Teatro Principal.—Está en venda un dels millors palcos del 1.er pis d' aquest Teatro. En la Administració d' aquest diari donarán mes details.

Ganga.—Per retirarse del negoci 's ven una acreditada botiga de gorras, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

LOS NOMS DELS BARCOS DE GUERRA

Hem tingut aquets dies ocasió de veure una llista dels barcos de guerra que té actualment Espanya. Son per lo vist CENT XEIXANTA CINCH, y per cert que no podém menys d'estranyarnos que, tenint tants bastiments no hagi sigut possible organisar una bona vigilancia en las costas de Cuba, encara que la major part siguin, com deuen ser, segurament, *carracas* vellas y *carracas* novas.

Pero no es d' aixó que voliam parlar ara, sinó dels noms que portan aqueixos CENT XEIXANTA CINCH NAVILIS que passejan, (ó haurian de passejar) per la mar salada la bandera espanyola de guerra, es á dir, una bandera ab duas faixas vermelles y una de groga, que porta al centre un escut mitj partit ab un castell al un costat y un lleó al altre.

Deixém de banda 'ls noms que no signifiquen res ó casi res, y que sempre hem trobat ridículs, com *Rápido*, *Temerario*, *Audaz*, *Osado*, *Atrevido*, *Diligente*, *Rayo*, *Destructor*, *Terror*, *Furor*, *Alcanfor*, — ¡ay! *Alcanfor* no, — *Prosperidad*, *Cocodrilo*, *Pelicano*, *Salamandra*, *[Flecha]*, *Diamante*, *Perla*, *Rubi*, *Azor*, *Halcon*, *Aire* (¡!), *Cuervo*, *Lince*, etz., etz., tots ells cursis, y molts d' ells indicant ben clar la *finchazón* dels que 'ls batejaren. Aném als noms patriòtics ó històrics, los únics que al nostre entendre s' haurian de posar als barcos de guerra, per ser aquesta una de las maneres que té un poble d' honrar als gran homes ó de recordar los fets gloriosos de sa història. Comptémlos y vegém quants n' hi ha que portin un nom catalá ó que conmemorin alguna gloria de Catalunya:

Pelayo.—Numancia.—Zaragoza.—Cardenal Cisneros.—Emperador Carlos V.—Princesa de Asturias.—Castilla.—Alfonso XIII.—Lepanto.—Reina Cristina.—Condé Venadito.—D. Juan de Austria.—Infanta Isabel.—Isla de Luzón.—Velasco.—Marqués de Molins.—Cristóbal Colon.—Victoria.—Almirante Oquendo.—Cataluña.—Infanta M.ª Teresa.—Vizcaya.—Alfonso XII.—Aragón.—Navarra.—Reina Mercedes.—Antonio Ulloa.—Marqués de la Ensenada.—Isla de Cuba.—Jorge Juan.—Galicia.—Martín Alonso Pinzón.—Nueva España.—Filipinas.—Maria de Molina.—El Cano.—General Concha.—Magallanes.—Alcedo.—Quirós.—Diego Velázquez.—Pizarro.—Sandoval.—Albay.—Arlanza.—Calamianes.—Leyte.—Manileño.—Vicente.—Yañez Pinzón.—D. Alvaro de Bazán.—Marqués de la Victoria.—Fernando el Católico.—General Lezo.—Marqués del Duero.—Cuba Española.—Alvarado.—Hernán Cortés.—Ponce de León.—Vasco Núñez de Balboa.—Arayat.—Bidasoa.—Callao.—Mac-Mahón.—Mariveles.—Mindoro.—Panpanga.—Paraguay.—Segura.—Teruel.—Vilalobos.—Ferrolano.—Gaditano.—Gardoqui.—Tarifa.—Barceló.—Ordóñez.—Habana.—Duque de Tetuán.—Cebú.—Manila.—Nervión.—Panay.—Samar.—Tajo.—Toledo.—General Alava.—Gravina.—Basco.—Ocalora.—Urdaneta.—Acevedo.—Retamosa.—Puigcerdá.—Peral.—Legaspi.—Asturias.—Al-

mansa.—Carmen.—Villa de Bilbao,—Guipuzcoano.—Pilar.—Blanca.—Gerona.—Eulalia.—Criollo.

N' hi ha cent y tants, si no 'ns hem errat, y d' aquests tansols lo *Cataluña*, lo *Puigcerdá* y la *Gerona* tenen noms de la nostra terra. Los que disposan aquestas cosas, los que batejan los barcos del Estat, no han sapigut trobar en la historia de Catalunya un sol nom de persona prou gloriós pera posarlo á algún bastiment dels que paga tota Espanya.

Lo que feren en Wifred lo Pilós, lo fundador de la nostra nacionalitat; los Berenguers que la solidiren y engrandiren; en Jaume 'l Conquistador que redimí Mallorca y Valencia del jou alarb y regalá Murcia als castellans; en Pere 'l Gran que conquistá Sicilia; l' infant Alfons que conquistá Sardenya, etc., etc.; no deu contribuir gens ni mica á la influencia y al prestigi que aquesta aconseguí més tart á Europa.

Y si 'ns concretém als homes de mar, de segur que, á judici dels ministres de Marina del Estat Espanyol, los noms d' en Pere Martell, aquell patró de Nau que fou l' iniciador de la conquesta de Mallorca; del almirall Roger de Llúria, terror de francesos y genovesos; dels dos Bernats de Cabrera, avi y net, guanyadors de las batallas del Alger y Navata; d' en Bernat de Vilamari, vencedor dels genovesos á Ponza y Noli, dels turchs á Rodas; d' en Jaume Ferrer de Blanes, lo gran cosmógrafo consultat pels Reys Católicos; d' en Huch de Moncada, conquistador de Gerbes; y d' en Lluís de Requesens, lo verdader almirall de Lepanto, no mereixen, per lo vist, parangonarse ab los d' en Velasco, del Conde de Venadito, d' en Mac-Mahon, d' en Villalobos, d' en Gardoqui, del Ordoñez y de tants altres, que ab tot y ser com gran, probablement molt bons mariners, per més, que un hom busqui no sab trobar lo que feren de gran ó de extraordinari pera mereixer l' honor de dar son nom á un barco de guerra.

Buscant una justa proporció pel número d' habitants, de cent y pico de noms nos ne tocarian al menys dotze; tenint en compte la importancia de la marina catalana comparada ab la de las demás provincias maritimas, pel cap més baix n' hauriam de tenir vint; calculant la part que 'n paguém, jo crech que trenta al menys haurian de portar noms d' aquesta terra.

Y fixinse que si en lo compte hi fem entrar valencians y balears, las proporcions surten si fá ó no fá del mateix modo. En tot Catalunya, en tot Valencia, en tot Mallorca, llevat d' en Barceló, qu' era de Palma, y d' en Jorge Juan, qu' era de Novelda, no hi han sapigut trovar ni un sol nom d' home ilustre que mereixés l' honor d' apadrinar un barco de guerra!

Aquesta es la igualtat que 'ns predican, aquesta es la consideració que 'ns donen. Lo mateix que succeeix ab los empleos y càrrecs públics succeeix ab los noms dels barcos de combats; los tenen agabellats gayre be tots, los uns perque donan profit, las altres perque donan llustre

Aixó explica qu' en la bandera que aqueixos barcos issan no hi hagi mes que castells y lleóns, es á dir las armas de LEON y las de CASTILLA.

Si haguessin de judicar pels noms dels barcos del Estat, hauríam de pensar que las glorias de Catalunya, de Valencia y de Mallorca no son glorias espanyolas, si 'n atenguéssim á las armas que ostenta la bandera en son escut, hauríam de creure que tot lo que no sigui Castella y Lleó no es Espanya.

¡Y después dihen que 'ls catalans som egoistas!

A. SUÑOL.

(De *La Renaixensa*).

RECOMANACIÓ

Recomaném á tots los catalanistas de fora las Bases pera la constitució d' agrupacions que la «Unió Catalanista» ha circulat á tots los seus delegats y quin text es com segueix:

1.ª Los catalanistas que vulgan agruparse pera coadjuvar als fins de la *Unió Catalanista* (1) constituhint una Agrupació de las establertas en l' article según, lletra C. dels Estatuts d' aquella Corporació, podrán ferho comunicant sos noms á la Junta Permanent de la mateixa per ser admesos com á individuos de la *Unió*, aixecant una acta en que hi constin los noms dels individuos agrupats ab l' esmentat objecte. Elegirán al menos un President y un Secretari.

2.ª Los individuos de las Agrupacions formarán també part de la *Unió* ab los drets que consignan los Estatuts.

3.ª Las Agrupacions serán representadas en lo *Consell General* de la *Unió* per son President ó per la persona que tinguin á bé designar.

5.ª Contribuhirán las Agrupacions als gastos de la *Unió Catalanista* ab la cuota mínima de cuarenta pessetas anyals; pera obtenir aquesta cantitat, se podrán valguer del medis que tinguin per convenient.

5.ª Cada any los Presidents de las Agrupacions comunicará á la Junta Permanent la llista de sócis que las componen, professions y adresses respectius, junt además ab las observacions que creguin oportunas; á ser possible farán lo mateix per lo que 's refereix á tots los demás catalanistas de la població y comarca.

Previa la corresponent autorisació del «Consell General», varen ser definitivament revisadas y aprobadas aquestas «Bases de constitució de las

(1) Article primer dels Estatuts: La *Unió Catalanista* 's proposa reunir tots los elements que desitjin la autonomia de Catalunya d' acort ab los principis establerts en las Bases de la Assamblea de Manresa de 1893, y vulguin treballar pera conseguirla fent us de tots los medis permesos per las lleys.

agrupacions de la *Unió Catalanista*», en sessió celebrada per la «Junta Permanent» lo dia 19 de Desembre de 1897.

Lo President, Antoni Gallissá.—*Lo Secretari*, J. Maspons y Camarasa.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sants d' avuy.—Sant Policarp bisbe d' Esmirna y mart; Los Sants Teogeens y altres trenta sis martirs á Hipona; Santa Paula viuda romana y Santa Båtilda reyna.

La missa en honor de Sant Policarp,

La Epistola es de la primera del cap. III de Sant Joan.

Lo Evangeli es del cap. X de Sant Mateu.

Parroquia de S. Feliu.—Missas á dos quarts de vuyt al Carme per Jacinta Benessat á las vuyt á l' altar Major per Feliu Fontanet Casali.

Parroquia de la Concepció.—A las sis missa en sufragi d' un difunt, á las set missa per Cecília Parera de Pujadas,

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 25.

Naixements: Joseph Bellavista Raich.

Defuncions: Antonia Saumiquel Casanovas, viuda, 64 anys.—Francisca Cubertà Montserrat, casada, 55 anys.

NOVAS

Los industrials y agricultors que desitjin concorrer á la *Exposició de Industrias Nacionales* que, com continuació de la que s' ha celebrat á Madrid en los mesos d' Octubre, Novembre y Desembre últim, ha de proseguir en lo mateix edifici en la primavera próxima, inaugurantse 'l 20 de Abril, poden recullir las cédulas d' inscripció que en aquest cas deuen suscriurer pera ingressar com expositors, en las Cámaras de Comers y Agrícolas, Consells provincials de Agricultura, Industria y Comers, Lligas de Productors y Societats Económicas de Amichs del País, ahont se 'ls facilitarán gratuítament los impresos necesaris al efecte.

A Madrid poden obtenirse además en lo *Circulo de la Unión Mercantil* y en el de la *Unión Industrial*, á Barcelona en lo *Foment del Travall Nacional* y en lo *Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro* y en aquesta ciutat en lo *Gremi de Fabricants*.

Per decret del Excm. Sr. Bisbe de Barcelona firmat el 4 del corrent, ha quedat establerta en la Iglesia Parroquial de la Purísima Concepció

d' aquesta ciutat la Associació de Ntra. Sra. del Sagrat Cor de Jesús. Son objecte es donar culte á la Stma. Verge Maria, auxiliar als Missioners ab la *Petita Obra* y obsequiar als pobres y vergonyants difunts que haurán format part de la Associació, ab un senzill enterro y missa cantada.

Celebrará la festa principal tots los anys 'lo dijluns del *Aplech de la Salut*. Tots los diumenges se celebrará una missa aplicada per los vius y difunts de la Associació. La cuota consisteix en 2 rals l' any.

Aquesta Associació no pot establirse en cap mes Iglesia de Sabadell y guanyan sos individuos totas las indulgencias de 'ls PP. Missioners.

La próxima diada de la Candelera se celebrará en acció de gracias, una missa á dos quarts de dotze, durant la cual se cantarà la Salve Montserratina y un solemne *Te Deum* per la Escolania de la Parroquia esmentada, baix la batuta del Rvnt. Mossen Miguel Ferrer, Pbre.

Ha mort á Gerona la senyora donya Francisca Bohigas y Batlle, tia de nostre estimat company de causa en Frederich Girós, al que acompanyem en son dol.

S' está trevallant activament en la constitució d' un centre catalanista á La Bisbal. Fem via.

Seguint una lloable costum que iniciaren los regidors senyors Schwartz y Luna y Carreras y Candi y que 'ls barcelonins may sabrán agrahir prou, s' acaba de publicar lo volúm sisé del *Manual de novells ar-dits vulgarmen apel-lat Dietari del antich Consell barceloni*, comprenent los volums originals final del XX y part del XXI anys de 1588 1597.

La assamblea d' homes de confiança del partit jove txech ha decidit á Praga continuar la lluyta en favor de la autonomia de Bohemia, fundant-se en la indivisibilitat històrica del realme de Sant Wenceslau y de la igualtat dels drets de las nacionalitats garantida per la Constitució austriaca. La assamblea, además, ha demanat al baró de Gautsch que convoqui la Dieta de Praga.

Diu un diari suis que 'ls embaixadors de las potencias á Constantinopla han elaborat del modo següent los principals punts del programa de la Creta autònoma, qual projecte ha merescut ja la aprobació de las Potencias.

La Creta continuarà formant part del imperi otomà baix la soberania del sultá, mes la administració y 'ls estatuts de la illa serán organissats baix lo model dels de la Rumelia oriental.

La illa tindrà una administració autònoma y un governador cristià, nombrat pel sultà, per cinch anys, ab lo consentiment de las Potencias. Lo governador tindrà la plena inspecció de la forsa militar. La guarnició otomana será reduhida tan prompte com sia l' ordre restablert.

Lo poder llegendariu residirà en la Assamblea nacional, en la que totas las parts de la població hi serán representadas, y las lleys quedarán vigents després d' obtinguda la sanció del governador. Aquest estará autorisat pera contractar un empréstit de 6.000.000 de franchs pera las necessitats de moment. Totas las rendas públicas, directas é indirectas, serán empleadas en benefici de la illa, que deurá pagar un tribut al sultà, qual import s' ha de fixar encara.

Las Potencias no están d' acort sobre la persona que deurá desempenyar lo càrrech de governador general de la illa.

Mentrestant se tém una nova «explosió» de la insurrecció latent en que 's trova 'l país, donchs si be te assegurada la concessió de la autonomia política, lo fet es que, no sabent ó no podent las potencias posarse d' acort respecte de qui deu ser lo governador d' aquella illa, la pau y tranquil·litat está molt lluny de regnar en lo país. Ara de poch han tacat de sanch lo sol de la Canea algunas topadas entre 'ls cristians y 'ls mussulmans. Encara que 'ls cónsuls europeus tingan coneixement d' aquestos fets y 's passin las acostumadas notas, lo govern turch considera aquellas matansas com mers incidents locals absolutament insignificants.

Los 737 reclutas que s' embarcaren ahir pera Cuba, perteneixen á las zonas següents: 43 de la de Mataró, 39 de Girona, 41 de Manresa, 36 de Vilafranca, 69 de Tarragona, 37 de Lleyda, 107 de Barcelona, 84 de Balears y 307 de la quinta regió.

Un aficionat nort-american ha adquirit per un pujat preu, lo cuadro del llorejat pintor Gonzalo Bilbas *La siega en Andalucía* que figurá en l' última Exposició de Bellas Arts celebrada á Madrid.

Cada dia en l' Ajuntament de Barcelona 's reben novas adhesions de las comarcas agricolas d' Espanya á la Fira-Concurs Agrícola que ha de celebrarse á la vehina capital.

Segons sembla será de verdadera importancia la Exposició que s' intenta, donchs, hi haurán productes de totas las regions espanyolas.

La Dieta de la Baixa Austria ha adoptat la proposició d' urgencia presentada per lo diputat Koliska, demanant que la llengua alemana sia proclamada llengua oficial pera la ensenyansa de las escolas *populares y mit-janas* d' aquella regió

Segons se 'ns diu lo pròxim diumenge será fàcil que en lo teatro Principal s' hi canti la grandiosa òpera espanyola del mestre Bretón, *La Do-lores*, prenenhi part varis reputats artistas, entre ells los Srs. Constanti y Mestres y dirigida l' obra per lo reputat mestre Pérez Cabrero.

Celebrarém se confirmi la noticia.

Per causa del poch temps de que podém disposar no 'ns es possible re-senyar l' acte de pendrer possessió lo nou senyor Rector en la parroquia de Sant Feliu, que tingué lloch ahir ab tota solemnitat.

Ho farém demà.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiansa.

TELEGRAMAS

Madrid, 25, 11'30 m.—Diuhén de l' Habana que ahir sorti á operacions lo general Blanco quedant encarregat del Govern general lo secretari senyor Cangosto y dels assumptos militars lo general Gonzalez Parrado.

La Cambra de Comers de l' Habana s' ha reunit pera tractar del conveni comercial ab los Estats Units, procurant garantir y afavorir los interessos de la producció peninsular.

A Centfochs s' han presentat á las autoritats un titulat oficial y 50 insurrectes esperantse mes presentacions.

Circulan rumors pessimistas en lo de Cuba per haver ordenat lo govern nort-americá la sortida pera l' Habana del canoner «Maine». Los impressionistas de per aquí junt ab los enemichs de la autonomia ja suposan que estém embolicats ab una guerra ab los Estats Units. En las esferas oficials hi ha tranquilitat completa, no creyent pròxima ni possible la ruptura de relacions.

Madrid, 25, 5 t.—Se fan los preparatius pera l' «Te-Deum» qu' ha de cantarse en Sant Francisco 'l Gran per disposició del govern en celebració de la pau de Filipinas.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'25 d.
» á la vista.	33'63 p.
Paris. » » »	33'40

L' establiment de litografia, impremta y grabats de

M. BROSSA

s' ha trasladat en lo CARRER DE S. JOSEPH, 7.

Pianos. - Afinacions y reparacions

E. LLADO

Calderón, 18. - Sabadell

Impremta y Encuadernacions de Pero Tugás, Carrer de Calderón, 36. — SABADELL